

Tarkastuslautakunta

11.10.2018

Aika 11.10.2018 klo 16:00 - 19:32

Paikka Salon kaupungintalo, kokoustila Kataja, Tehdaskatu 2, 24100 Salo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
80	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
81	Pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenille	4
82	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	5
83	Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta	6
84	Aikuis- ja vammaissosiaalityön toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	10
85	Kaupunginhallituksen puheenjohtajan puheenvuoro	11
86	Tarkastuslautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu vuoden 2018 arviointiin	12
87	Tarkastuslautakunnan työskentelytavat ja toimintaedellytykset	14

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Friberg Osmo	16:00 - 19:32	puheenjohtaja	
	Kymäläinen Pekka	16:00 - 19:32	1. varapuheenjohtaja	
	Kanerva Tauno	16:00 - 19:32	2. varapuheenjohtaja	
	Halme Martti	16:00 - 19:32	jäsen	
	Hägerth Jarmo	16:00 - 19:32	jäsen	
	Kirves-Järvinen Taina	16:00 - 19:32	jäsen	
	Lannermaa Kirsti	16:00 - 19:32	jäsen	
	Seitz Elina	16:00 - 19:32	jäsen	
	Tuominen Marita	16:00 - 19:32	jäsen	
Muu	Laurila Hannu	16:00 - 19:32	tilintarkastaja	
	Karnisto-Toivonen Saija	17:02 - 17:58	asiantuntija	
	Kukkonen Pertti	16:00 - 16:58	asiantuntija	
	Tepsa-Isokorpi Kaisa-Mari	16:00 - 16:58	asiantuntija	
	Tuominen Laura	16:00 - 16:58	asiantuntija	
	Laakso Sari	16:00 - 19:32	pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset Salossa 22. lokakuuta 2018Osmo Friberg
PuheenjohtajaSari Laakso
Pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 80 - 87

Pöytäkirjan tarkastus Salossa 22. lokakuuta 2018Kirsti Lannermaa
Pöytäkirjan tarkastajaElina Seitz
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja nähtävillä Tarkastettu pöytäkirja on nähtävillä kaupungin verkkosivuilla 26. lokakuuta 2018 alkaen.Merja Laine-Laurila
Tarkastussihteeri

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tarkastuslautakunta 11.10.2018 § 80

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Tarkastuslautakunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenille

Tarkastuslautakunta 11.10.2018 § 81

Tarkastuslautakunnan 29.6.2017 § 7 päätöksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan tarkastuslautakunnan seuraavassa kokouksessa ja sen tarkastaa kaksi kokouksessa tehtävään nimettyä jäsentä.

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Kirsti Lannermaa ja Elina Seitz.

Lisäksi tarkastuslautakunta päättää, että tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 26.10.2018.

Päätös:

Tarkastuslautakunta valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Kirsti Lannermaa ja Elina Seitz.

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti, että tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 26.10.2018.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Tarkastuslautakunta 11.10.2018 § 82

Tarkastuslautakunnalle on toimitettu kokouksen esityslista.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 149 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös:

Elina Seitz esitti, että kokouksessa käydään keskustelua tarkastuslautakunnan toiminnasta ja käytännöistä.

Tarkastuslautakunta päätti ottaa asian käsittelyyn muut mahdolliset asiat-kohdassa ja muilta osin käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Tarkastuslautakunta piti kokouksen aikana kaksi taukoa kello 18:02-18:06 ja 19:15-19:23.

Kaupunginhallitus	§ 339	10.09.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 131	01.10.2018
Tarkastuslautakunta	§ 83	11.10.2018

Eron myöntäminen tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja uuden jäsenen valinta

2909/00.00.01.01/2018

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 339

Valmistelijat: hallintojohtaja Irma Nieminen, irma.nieminen@salo.fi, puh. 044 778 2020 ja hallintoasiantuntija Seija Sippola, seija.sippola@salo.fi, puh. 02 778 2030

Johanna Saukkonen pyytää 4.9.2019 lähetetyllä sähköpostilla eroa luottamustehtävistään paikkakunnalta muuttamisen vuoksi. Hän on jäsenenä tarkastuslautakunnassa ja tasa-arvotoimikunnassa.

Kaupunginvaltuusto on valinnut 5.6.2017 § 16 Johanna Saukkosen tarkastuslautakunnan jäseneksi. Tällä hetkellä tarkastuslautakunnan jäsenenä on neljä naista ja viisi miestä.

Kuntalain 75 §:ssä säädetään vaalikelpoisuudesta tarkastuslautakuntaan seuraavaa:

"Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) pormestari ja apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen."

Vaalikelpoisuudesta kunnanhallituksen jäseneksi säädetään kuntalain 73 §:ssä seuraavaa:

"Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai

Kaupunginhallitus	§ 339	10.09.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 131	01.10.2018
Tarkastuslautakunta	§ 83	11.10.2018

---

muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneseen."

Henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole vaalikelpoinen myöskään lautakuntaan. Vaalikelpoisuudesta valtuustoon säädetään kuntalain 72 §:ssä seuraavaa:

"Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa."

Tasa-arvolain 4 §:n 2 momentin mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuunottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tämän

Kaupunginhallitus	§ 339	10.09.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 131	01.10.2018
Tarkastuslautakunta	§ 83	11.10.2018

---

perusteella 9-jäsenisessä toimituksessa naisten ja miesten vähimmäismäärä määräytyy luvuin 4-5.

Tässä pykälässä päätetään eron myöntämisestä tarkastuslautakunnan jäsenyydestä. Kaupunginhallitus tekee myöhemmin erikseen päätöksen tasa-arvotoimikunnan osalta.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto myöntää Johanna Saukkoselle eron tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja valitsee hänen tilalleen uuden jäsenen lautakunnan toimikauden loppuun saakka.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 01.10.2018 § 131

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että

kaupunginvaltuusto myöntää Johanna Saukkoselle eron tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja valitsee hänen tilalleen uuden jäsenen lautakunnan toimikauden loppuun saakka.

Päätös:

Leena Ahonen-Ojala ehdotti, että varsinaiseksi jäseneksi valitaan Kirsti Lannermaa ja hänen tilalleen varajäseneksi Kirsi-Maria Jokinen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen päätösehdotuksen ja valitsi tarkastuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi Kirsti Lannermaan ja hänen tilalleen varajäseneksi Kirsi-Maria Jokisen.

Tarkastuslautakunta 11.10.2018 § 83

Valmistelija: sisäinen tarkastaja Sari Laakso, sari.m.laakso@salo.fi, puh. 02 778 2012

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt tarkastuslautakunnan jäsen Johanna Saukkoselle eron. Tarkastuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi on valittu Kirsti Lannermaa ja varajäseneksi Kirsi-Maria Jokinen.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Salon kaupunki		Pöytäkirja	12/2018	9
Kaupunginhallitus	§ 339	10.09.2018		
Kaupunginvaltuusto	§ 131	01.10.2018		
Tarkastuslautakunta	§ 83	11.10.2018		

Päätös:

Tarkastuslautakunta merkitsi asian tiedoksi.

Aikuis- ja vammaissosiaalityön toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2900/00.03.00.00.01/2018

Tarkastuslautakunta 11.10.2018 § 84

Valmistelija: sisäinen tarkastaja Sari Laakso, sari.m.laakso@salo.fi, puh. 02 778 2012

Tarkastuslautakunnan arvioinnin työohjelmassa vuodelle 2018 on painopistealueena sosiaalitoimen tavoitteiden toteutumisen arviointi erityisesti perusturvan osalta.

Aikuis- ja vammaissosiaalityön päällikkö Kaisa-Mari Tepsa-Isokorpi on kutsuttu tarkastuslautakunnan kokoukseen torstaina 11.10.2018 kello 16 alkaen esittelemään aikuis- ja vammaissosiaalityön kokonaisuutta.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee esittelyn tiedoksi.

Päätös:

Tarkastuslautakunta merkitsi esittelyn tiedoksi.

Asiakokonaisuutta oli Kaisa-Mari Tepsa-Isokorven lisäksi esittelemässä Laura Tuominen ja Pertti Kukkonen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan puheenvuoro

3183/07.02.02.00/2018

Tarkastuslautakunta 11.10.2018 § 85

Valmistelija: sisäinen tarkastaja Sari Laakso, sari.m.laakso@salo.fi, puh. 02 778 2012

Tarkastuslautakunta on työohjelmaa hyväksyessä päättänyt, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja kutsutaan tarvittaessa kuultavaksi ajankohtaisista asioista.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Saija Karnisto-Toivonen on kutsuttu tarkastuslautakunnan kokoukseen torstaina 11.10.2018 kello 17 alkaen kertomaan ajankohtaisista asioista.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee saadun esittelyn tiedoksi.

Päätös:

Tarkastuslautakunta merkitsi saadun esittelyn tiedoksi.

Tarkastuslautakunta piti tämä pykälän jälkeen tauon kello 18:02-18:06.

Tarkastuslautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuu vuoden 2018 arviointiin

3190/00.03.00.00.00/2018

Tarkastuslautakunta 11.10.2018 § 86

Valmistelija: sisäinen tarkastaja Sari Laakso, sari.m.laakso@salo.fi, puh. 02 778 2012

Tarkastuslautakunta on 8.2.2018 § 12 päättänyt arviointikertomuksen valmistelun yhteydessä toimielinten seurantavastuuta koskevan työnjaon tarkastuslautakunnan jäsenten välillä.

Työnjako on ollut seuraava:

Kaupunginhallitus

- kaikki tarkastuslautakunnan jäsenet

Kaupunkikehityslautakunta ja Liikelaitos Salon Vesi

- Johanna Saukkonen ja Martti Halme

Opetuslautakunta ja rakennus- ja ympäristölautakunta

- Taina Kirves-Järvinen ja Elina Seitz

Vapaa-ajan lautakunta

- Jarmo Hägerth ja Marita Tuominen

Sosiaali- ja terveyslautakunta

- Tauno Kanerva ja Pekka Kymäläinen

Osmo Friberg osallistuu kaikkien lautakuntien hallinnon arviointiin.

Tarkastuslautakunnassa on vaihtunut yksi jäsen ja myös muutoin käydään läpi vuoden 2018 arvioinnin seurantavastuun mahdolliset muutostarpeet.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää tarkastuslautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuut.

Päätös:

Tarkastuslautakunta päätti tarkastuslautakunnan jäsenten hallinnon seurantavastuut seuraavasti:

kaupunginhallitus

- koko tarkastuslautakunta ja vetovastuussa on Osmo Friberg

kaupunkikehityslautakunta

- Kirsti Lannermaa ja Martti Halme

Liikelaitos Salon Vesi

- Martti Halme ja Jarmo Hägerth

opetuslautakunta ja rakennus- ja ympäristölautakunta

- Taina Kirves-Järvinen ja Elina Seitz

vapaa-ajan lautakunta

- Jarmo Hägerth ja Marita Tuominen

sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta

- Tauno Kanerva ja Pekka Kymäläinen

Tarkastuslautakunnan työskentelytavat ja toimintaedellytykset

3296/00.02.02.00/2018

Tarkastuslautakunta 11.10.2018 § 87

Tarkastuslautakunta kävi keskustelua työskentelytavoistaan ja toimintaedellytyksistään.

Puheenjohtaja esitti, että tarkastuslautakunta kutsuu seuraavaan kokoukseensa kaupunginvaltuuston puheenjohtajan, kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan keskustelemaan tarkastuslautakunnan toimintakyvystä. Taina Kirves-Järvinen kannatti puheenjohtajan ehdotusta.

Tauno Kanerva esitti, että asia viedään valtuuston käsittelyyn sen selvittämiseksi, asetetaanko tilapäinen valiokunta selvittämään, onko tarkastuslautakunta toimintakykyinen ja valtuuston luottamuksen arvoinen. Pekka Kymäläinen kannatti Tauno Kanervan ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty puheenjohtajan ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, joten asiasta oli äänestettävä. Äänestys toimitetaan kädennostolla. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Suoritetussa kädennostoäänestyksessä puheenjohtajan ehdotus sai 5 ääntä (Friberg, Tuominen, Halme, Kirves-Järvinen ja Hägerth).

Tauno Kanervan ehdotus sai 4 ääntä (Kanerva, Kymäläinen, Seitz ja Lannermaa).

Lisäksi päätettiin, että tarkastuslautakunnan ylimääräinen kokous järjestetään mahdollisimman pian ja sen ajankohdasta informoidaan lautakunnan jäseniä sähköpostitse välittömästi ajankohdan varmistuttua.

Merkittiin, että pöytäkirja tarkastettiin tämän päätöksen osalta heti kokouksessa.

Tarkastuslautakunta piti tämän asian käsittelyn aikana neuvottelutauon kello 19:15 – 19:23.

**OIKAISUVAATIMUSOHJEET
JA VALITUSOSOITUS****MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:
80- 87

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomaisen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Salon kaupungin tarkastuslautakunta
PL 77, 24101 Salo
puh. 02 7781
käyntiosoite: Tehdaskatu 2
sähköposti: kirjaamo@salo.fi

Pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

**Oikaisuvaatimuksen
sisältö**

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomaisen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32
20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika
päivää

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika
päivää

Muu valitusviranomainen, osoite Pykälät Valitusaika
ja postiosoite päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §)

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite postinumero Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite postinumero Pykälät

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 250 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Valitus markkinaoikeudelle:

Oikeudenkäyntimaksu on 2000 euroa.

Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.

Lisätietoja

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

---

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.